

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.471/2022/9.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. október 24. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A vesztegetés büntette miatt ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2022. május 12. napján kihirdetett 12.B.6/2022/29. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a feltételes szabadságvesztés végrehajtásával kapcsolatos figyelmeztetést mellőzi. Ha a szabadságvesztés büntetés végrehajtását elrendelik, a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön. A pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatása esetén 1 (egy) napi tétel pénzbüntetésnek 1 (egy) napi szabadságvesztés felel meg.

A másodfokú végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatával vádlottat vesztegetés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 290. § (1) bekezdés] miatt 1 év 7 hónap szabadságvesztésre és 100 napi tétel, 5.000 forint napi összegű, mindösszesen 500.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását – annak elrendelése esetén – börtön fokozatban határozta meg, melyből a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A törvényszék figyelmeztette a vádlottat a feltételes szabadságvesztés végrehajtása elrendelésének kapcsán és döntött a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról annak meg nem fizetése esetén. Rendelkezett a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért.

[3] A védő fellebbezése indokolásában a bizonyítás továbbfejlesztését indítványozta a másodfokú eljárásban. Álláspontja szerint védence tévedésben volt akkor, amikor az üveg italt átadta, mivel nem tudta, hogy a dobozban pénz van. Az előbbiekből okából tévedés folytán felmentésre tett indítványt, de bizonyítottság hiányában történő felmentésre is

előterjesztett fellebbezését fenntartotta és végül a büntetés enyhítése körében közérdekű munka büntetés kiszabását tartotta tetтарыыos büntetésnek.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészszég a Bf.265/2022/2. számú észrevételében a védelmi jogorvoslatot alaptalannak találva, a sérelmezett határozat helybenhagyására tett indítványt.

[5] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[6] A fellebbezések nem alaposak.

[7] Az ítéltábla – a védelmi perorvoslat okára és irányára tekintettel – a Be. 590. § (1), (2) és (7) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. A Be. fellebbezési rendszerében is főszabály a teljes felülbírálat. Jelen esetben a vádlott és a védő perorvoslata a tényálláson keresztül támadta a bűnösség megállapítását, ezért korlátozott felülbírálatra nem kerülhetett sor.

[8] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást alapvetően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné. Ilyenre a védelem sem hivatkozott.

[9] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítást a szükséges mértékben felvette és megalapozott tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg, mely mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében megjelölt megalapozatlansági okoktól.

[10] A megalapozott tényállás a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében irányadó a másodfokú eljárásban.

[11] Az elsőfokon eljárt törvényszék az ügy eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat egyenként és összességében is hibátlanul, a logika törvényei, az észszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte. Az ügyben főként a személyi bizonyítási anyag volt a meghatározó. A törvényszék a vallomásokat nagy gondossággal, több oldalról, részletekbe menően elemezte és nem vétett hibát a mérlegelés során. A felülbírált ügyben az indokolás alapos, a bíróság valódi értékelő tevékenységéről adott számot. Az előbbiekből következőleg nem merült fel a bizonyítás továbbfejlesztésének indokoltsága, az ítéltábla így a védelem által előterjesztett bizonyítási indítványokat elutasította.

[12] Fontos a revízió e részében leszögezni, hogy megalapozatlansági ok hiányában, vagy a részbeni megalapozatlanság orvoslását követően a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Ennek elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.).

[13] Az irányadó tényállás alapján a vádlott bűnösségére vont következtetés helyes, a cselekmény minősítése törvényes.

[14] Az ítéltábla egyetértett a törvényszékkal abban, hogy a vádlott által 2020. október 10. napján átadott doboz az itallal és a pénzzel együtt nem tekinthető egy egyszerű udvariassági gesztusnak, mellyel a vádlott és közötti korábbi kapcsolat került volna lezárásra. Az ügyben továbbra is érdeklődött a vádlott, sőt a .- nél két ízben is járt. A vádlott szándékosan és azzal a céllal kereste meg rendszeresen tanút, hogy őt gyorsabb és kedvező ügyintézés érdekében befolyásolja, vagyis a . bekerüljön a beszállítói közé és ezzel a saját, valamint családja megélhetését biztosítsa. Az ajándék átadására ekként semmilyen jogos alappal nem kerülhetett sor, csak annak érdekében, hogy a családi vállalkozás kedvezőbb helyzetbe kerüljön.

[15] A vádlott bűnös tehát a Btk. 290. § (1) bekezdése szerinti vesztegetés büntetében.

[16] A büntetés kiszabása során az enyhítő és súlyosító körülményeket a törvényszék számba vette, ennek figyelembevételével is a középérték alatti, de a törvényi minimumot meghaladó szabadságvesztés büntetést szabott ki, mely kellően szolgálja az általános és egyéni megelőzés elvét, tetтарыos büntetés, annak lényeges enyhítését semmi nem indokolta.

[17] Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

Tekintettel arra, hogy a jogegységi határozat a bíróságokra kötelező, így a jogszabály értelmezése során az semmiképpen nem hagyható figyelmen kívül (12/2001. (V. 14.) AB határozat, 42/2015. (XI. 14.) AB határozat).

A jogi indokolás hiányos, ha nem ismerteti az adott jogkérdést érintő jogegységi határozatot vagy a Kúria alkalmazható testületi állásfoglalásait.

Növeli az indokolás meggyőző erejét, ha a bíróság hivatkozik korábbi hasonló vagy eltérő tartalmú bírósági határozatokra, szükség esetén jogirodalmi álláspontokra is (Büntetőeljárás jog Kommentár a gyakorlat számára, Kft., 2006, szerkesztő: dr. y).

[18] A felfüggesztett szabadságvesztés kapcsán a Kúria 55. BK véleményében rögzítetteket, a pénzbüntetésnél a 25. BK véleményben leírtakat és a vagyonelkobzás körében a 69., továbbá 78. BK véleményben meghatározott szempontokat a törvényszék teljes mértékben figyelembe vette.

[19] Az ítéltábla ellenben kitér arra, hogy az ítélet rendelkező részében határozat szerkesztési hiba volt a feltételes szabadságvesztéssel kapcsolatos figyelmeztetés, mely felfüggesztett szabadságvesztést takarhat, de ezt mellőznie kellett az ítéltáblának. Ugyanakkor a Btk. 51.§ (2) bekezdésének első mondata alapján a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén a szabadságvesztésre történő átváltoztatást érintően a rendelkező rész pontosítása vált szükségessé. Ezek érdemi, tartalmi változtatást azonban nem eredményeztek.

[20] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

[21] A Btk. 102. § (1) bekezdése értelmében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes.

A Btk. 102. § (2) bekezdése szerint az előzetes mentesítés hatályát veszti, ha a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelik.

[22] A 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, miszerint a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 104. § (1) bekezdése és a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 102. § (1) bekezdése alkalmazásakor az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes mentesítés lehetőségét, és arról az rendelkezzen.

Az Alkotmánybíróság észlelte, hogy a jogalkalmazásban tapasztalt bizonytalanságok megkérdőjelezhetővé teszik, hogy a terhelt tud-e élni egy olyan kedvezmény odaítélésének a lehetőségével, amelyet a jogalkotó a büntető törvényben biztosít számára. A szabályozás hiányosságai miatt a terhelt olyan helyzetbe kerül, amelyben kétséges, hogy az eljárás tisztességes jellegét biztosító garanciák köre, azok közül különösen a bírósághoz fordulás joga érvényesülhet.

Az Alkotmánybíróság vizsgálata során úgy ítélte meg ugyanakkor, hogy a régi Btk. és a Btk. támadott rendelkezéseinek létezik olyan értelmezése, amely iránymutatásul szolgálhat a jogalkalmazás számára, és amely által a támadott rendelkezések és az Alaptörvény összhangja biztosítható. Abban az esetben ugyanis, ha a bíró a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, és arról az ítéletben rendelkezik, kizárható mindazon bizonytalanságok érvényesülése, amelyeket az

Alkotmánybíróság feltárt. Ilyen módon kiszámíthatóvá válik a jogalkalmazás és biztosítható a tisztességes eljárással összefüggő garanciák érvényesülése.

[23] Az érdemesség megítélésének szempontjait a bírósági gyakorlat az utólagos bírósági mentesítéssel összefüggésben alapvetően kimunkálta, amelyet az előzetes bírósági mentesítésről döntést hozó bíróságok is alkalmaznak, az számukra az elítéltek eltérő helyzetéből fakadó különbözőségek figyelembevétele mellett iránymutatásul szolgál.

[24] A Btk. 101. § (3) bekezdésének felhívásával az érdemesség elbírálásánál figyelembe kell venni az elítéltnak a büntetés kitöltése, felfüggesztett szabadságvesztés esetén az ítélet jogerőre emelkedése óta folytatott életmódját, továbbá azt, hogy – ha erre módja volt – jóvá tette-e a bűncselekménnyel okozott sérelmet.

[25] Az érdemesség fogalmát, illetőleg annak tartalmát a jogalkotó sem a korábbi Btk.-ban, sem a Btk.-ban nem határozta meg, annak tartalmára vonatkozóan a jogszabály indokolása ad némi iránymutatást. A fogalom valóságos tartalmát a bírói gyakorlat munkálta ki (EBH1983. 51.).

Az érdemesség vizsgálatánál különösen az elkövető személyét, életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és motívumait kell értékelni (EBH1986. 92.).

Az érdemesség megállapításánál nemcsak az elkövető személyét és életvitelét, hanem a bűncselekmény tárgyi súlyát és jellegét is értékelni kell (BH1983. 221.).

[26] Az összes szempontot egybevetve a törvényszék helytállóan járt el amikor a korrupciós bűncselekményt elkövető vádlottat nem részesítette előzetes mentesítésben.

[27] A kifejtettkre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Debrecen, 2022. október 24.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. előadó bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 2022. május 12. napján kihirdetett 12.B.6/2022/29. számú ítélete a másodfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. október 24.

Dr. Elek Balázs sk.

